

Kindgesprek

Aandachtspunt 1: Growth-mindset

Tijdens het kindgesprek en gedurende het leerproces is het belangrijk om een growth-mindset te stimuleren. Op het moment dat een kind wordt beloond voor iets dat hij/zij goed kan, ontstaat soms de volgende redenering: ‘Als ik ergens goed in ben, vindt men mij slim en leuk.’ Dus... ‘Als ik ergens moeite mee heb vinden ze mij stom.’ Het is dus extra belangrijk om complimenten uit te delen op momenten dat iets niet goed ging en diegene hard werkt om het beter te doen. Hierdoor ontstaat de gedachte dat inspanning leidt tot groei en ontwikkeling.

Tips:

1. Focus op het proces.
2. Focus op de inspanning die iemand levert.
3. Focus op groei, hoe klein dan ook.
4. Focus op iets nieuws leren.
5. Focus op het leren van fouten.
6. Maak een leerling bewust van zijn vooruitgang.
7. Geef ook jouw eigen fouten en ontwikkelpunten toe.

Stagneert het leerproces van één van de leerlingen alsnog? Ga dan na welke overtuigingen een rol spelen. Leg uit dat er een verschil is tussen belemmerende opvattingen en helpende opvattingen. Dit kan ook gaan om een leerling die zichzelf in alles goed vindt.

Fixed mindset (belemmerend)	Groeimindset (helpend)
Ik ben hier te dom voor	Wat mis ik? Wat heb ik nodig?
Dit is te moeilijk voor mij	Dit vraagt veel oefening
Als ze nou maar wat slimmer was...	Ik ga haar helpen nieuwe strategieën te bedenken
Ik ben hier gewoon goed in	Hoe kan ik me hierin blijven verbeteren?
Zorg dat je geen fouten maakt	Als het niet direct lukt, laat me dan weten of ik je ergens mee kan helpen
Ik kan dit niet	Ik kan dit NOG niet

Aandachtspunt 2: Formatieve evaluatie

Als het gaat om reflecteren op executieve functies, wordt vaak de term ‘formatieve evaluatie’ genoemd. Deze vorm van evalueren kenmerkt zich als een reflectief proces waarbij samen conclusies en vervolgacties worden bepaald (Kennisrotonde, z.j.). Uit onderzoek van de Universiteit Maastricht (2013) blijkt formatieve evaluatie bij kan dragen aan betere leerprestaties, hogere motivatie en meer eigenaarschap van leerlingen. Belangrijk daarbij is de actieve rol van de leerlingen in het leerproces.

Cruciale elementen bij het formatief evalueren zijn de focus op groei en ontwikkeling en het op meerdere momenten geven en krijgen van feedback tijdens het leerproces. Er zijn volgens Black & William (1998) drie vormen van feedback te onderscheiden:

- feed-up (Waar gaat de leerling naartoe?)
- feedback (Hoe heeft de leerling de taak uitgevoerd?)
- feed-forward (Hoe gaat de leerling verder?)

Het geven van feedback, vragen stellen en reflecteren op eigen handelen, kan plaatsvinden in een toetsdialoog. Het doel van dit dialoog is om inzicht te krijgen in het leerproces, hierop te reflecteren en vervolgacties te bepalen. Dit kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Zo hebben wij ons laten inspireren door verscheidene formats voor een Kindplan. Het kindplan dat op deze website wordt gehanteerd, kunt u vinden in de bijlagen pagina.

Door het gesprek op deze manier aan te gaan creëert de docent bewustwording van de eigen valkuilen en kwaliteiten bij zijn/haar leerlingen, zorgt de docent voor betrokkenheid van leerlingen in hun eigen leerproces en worden de stappen van het plan concreter uitgewerkt. Als kers op de taart wordt een transfer gemaakt naar andere vakken / gebeurtenissen op school. Uiteraard moet er ook gekeken worden naar hoe het plan uiteindelijk is gegaan.

Aandachtspunt 3: Tips voor het voeren van een kindgesprek

- Maak gebruik van een schaalvraag: ‘Welk cijfer zou je jezelf geven op ...?’ ‘Waarom?’ en ‘Wat gaan we doen om dat cijfer hoger te krijgen?’
- Geef leerlingen rustig de denktijd. Het helpt sommige leerlingen om te tekenen.
- Wees van te voren helder over het doel van het gesprek.
- Wees je bewust van je woorden. Verander bijvoorbeeld ‘Heb je nog vragen?’ in ‘Welke vragen heb je?’ of ‘Het is niet moeilijk.’ in ‘Jij kan moeilijke dingen!’
- Sluit het gesprek positief af. Blik terug op de afspraken die zijn gemaakt en vraag de leerling wat hij/zij van het gesprek vond.

Bronnen

- Black, P. & William, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7-74.
- Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek Kennisrotonde. (z.j.). Wat is bekend over de effecten van formatief evalueren?. Geraadpleegd op 28 april 2021, van <https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/formatief-evalueren>
- P&A talentontwikkeling
- SLO. (2021, 2 februari). Formatief evalueren. Geraadpleegd op 28 april 2021, van <https://www.slo.nl/thema/meer/formatief-evalueren/>